

॥ २९ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठो ये भारतभावे दीपे समदशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ ११७ ॥ ॥ ६ ॥

त्रवर्णलोपआर्षः सिद्धा इत्यर्थः धर्मोऽपि मनुष्येषु मूढेषु कामार्थः काम्य एवास्ति न तु निष्कामः एवं गुणा अपि कामार्था एव ॥ ४ ॥ वागिति कर्मणि षष्ठो वागादिहीनं बुधमबुधं वाजीवंतं नरे किं हास्यति किं त्यक्ष्य

कर्मणा पुनरेवाहं सुखमागामि लक्ष्ये ॥ तच्छ्रोतुमहमिच्छामित्वत्तः श्रेयस्तपोधन ॥ २९ ॥ इति श्री महाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशास० दानधर्मको
टोपाख्यानसप्तदशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ ११७ ॥ ॥ व्यास उवाच ॥ शुभेन कर्मणा यद्वैतिर्यग्यो नौ न मुत्स्यसे ॥ ममैव कीदृशं तत्कर्म येन त्वं न
प्रमुत्स्यसे ॥ १ ॥ अहंत्वां दर्शनादेव तारयामि तपोबलाद्धिबलवद्बलमन्यन्नविद्यते ॥ २ ॥ जानामि पापैः स्वरुतैर्गतं त्वां कीदृशं ॥ अवाप्स्यसि पुन
र्धर्मं धर्मं तु यदि मन्यसे ॥ ३ ॥ कर्मभूमिं कुरु तदेवाभुंजतेतिर्यगाश्रये ॥ धर्मोऽपि हि मनुष्येषु कामार्थश्च तथा गुणाः ॥ ४ ॥ वाग्बुद्धिपाणिपादैश्च व्यपेतस्य विपश्चि
तः ॥ किं हास्यति मनुष्यस्य मंदस्यापि हि जीवतः ॥ ५ ॥ जीवन् हि कुरुते पूजां विप्राग्र्यः शशिसूर्ययोः ॥ ब्रुवन्नपि कथां पुण्यां तत्र कीदृशं त्वमेव्यसि ॥ ६ ॥ गुणभूतानि
भूतानि तत्र त्वमुपभाक्ष्यसे ॥ तत्र ते हं विनेष्यामि ब्रह्मत्वं यत्र वैष्यसि ॥ ७ ॥ स तथेति प्रतिश्रुत्य कीदृशं त्वमेव्यसि ॥ ८ ॥ चक्राकर्मणि भिन्नश्च कीदृशं प्राणान्मुमोच ह ॥ संभूतः क्षत्रियकुलप्रसादादिति जसः ॥ ९ ॥ तस्मिंश्चिद्रष्टुमगमत्सर्वास्वन्यासु योनिषु ॥ श्वाविद्रोधावराहा
णांतथैव मृगपक्षिणां ॥ १० ॥ श्रपाकशूद्रवैश्यानां क्षत्रियाणां च योनिषु ॥ सकीदृशं एव माभाष्यः क्षत्रिणां सत्यवादिना ॥ प्रतिस्मृत्या यजग्राहपादौर्मन्त्रिकृतां
जलिः ॥ ११ ॥ कीदृशं उवाच इदं तदुलंस्थानमीप्सितं दशभिर्गुणैः ॥ यदहं प्राप्य कीदृशं त्वमागतो राजपुत्रतां ॥ १२ ॥ वहंति मामतिबलाः कुंजराहेममा
लिनः ॥ स्यंदनेषु च कांबोजायुक्ताः परमवाजिनः ॥ १३ ॥ उष्ट्राश्च तस्युक्तानि च वहंति मां ॥ सर्वाधवः सहामात्यश्चाश्वामिपिशितौदनम् ॥ १४ ॥
गृहेषु स्वनिवासेषु सुखेषु शयनेषु च ॥ वरार्हेषु महाभाग स्वपामि च सुपूजितः ॥ १५ ॥ सर्वेष्वपररात्रेषु सुतमागधर्बं दिनः ॥ सुवंति मां यथा देवामहं द्रं प्रियवा
दिनः ॥ १६ ॥ प्रसादात्सत्यसंधस्य भवतो मिततेजसः ॥ यदहं कीदृशं प्राप्य संप्राप्तो राजपुत्रतां ॥ १७ ॥

तिनकिमपि सर्वैः पुरुषार्थैरयं त्यक्त इत्यर्थः ॥ ५ ॥ जीवन्हीति हे कीदृशं विप्राग्र्यस्तत्र त्वमेव्यसि ॥ ६ ॥ गुणेति तत्र विप्रेष्वेवं भूतानि भोक्ष्यसे तत्र यो नैते तुभ्यं अहं ब्रह्म विनेष्यामि ब्रह्म विद्यां दास्यामि यत्र
बाह्वं एष्यसि बाह्वं च सितत्रत्वेनेष्यामीति योजना ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ स इति यत्र यत्र गतं मनसा इच्छितं वा यत्र तत्र तत्र चक्र विनेवददशैत्यर्थः ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥